

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:

Éves előfizetés	12 korona	Egész évre	20 korona
12 hónapra	6	Félévre	10
6 hónapra	3	Negyed évre	5
3 hónapra	1	Egy hónapra	2

A szerkesztőért felelős
Kutasi Imre
Híradó s. laptulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vételnek fo

Csatornák Magyarországon.

Debreczen, aug. 6.

Néhány hónap óta gyakran esik szó nálunk merész és nem merész tervekről. melyeknek célja az országot hajózható és öntöző csatornákkal ellátni. A fővárosi sajtó élénken foglalkoztatja ez a zenéje a fővárosban s máris elsőrangú szakemberek írják meg véleményüket a magyar csatornák kérdéséről.

Hogy ez a közgazdaságilag oly rendkívül fontos kérdés most nálunk aktuális-e, azt köszönhetjük első sorban Ausztriának, ahol nemrégiben milliókat szavaztak meg egy nagy csatorna létesítésére, mely az osztrák vizeket össze fogja kötni a német vizekkel, s ennek folytán a Keleti tengerrel s így az óceánnal. Ausztria pedig az impulzust a csatornaépítésre Németországtól kapta, ahol az utóbbi évek alatt két hatalmas csatorna épült, s maga Vilmos császár pártfogolta legerélyesebben ezt a nagyon sok millió márkába kerülő közgazdasági alkotást.

Még nagyon messze vagyunk Magyarországon attól, hogy a mi csatorna kérdéseinkben az eszmék tisztázódjanak. Jelennek az, hogy nap-nap után olyan fanatikus eszmék merülnek fel, hogy az eszoda. Beszélnek arról, — hogy a Dunát Budapesttől össze kéne kötni Fiuméval az

Adriai tengerrel. Szó van arról is, hogy a Tisza és Visztula összekötése micsoda messze nagy hatással volna Magyarország gazdasági életére. És így tovább. Amíg a mi lapjaink ilyen tündéres ábrándokkal fogják traktálni a közönséget, addig szó sem lehet nálunk komoly csatorna kérdésről.

Csatornákra, igenis van szükség Magyarországon. Ugy öntöző, mint hajózható csatornákra. Ha ezek már megvolnának, sokkal vigabban füttyöl a magyar gazda, kinek buzája ellen a messze Amerikából tengeren át sok buza konkurál sikeresen még Ausztriában is. Hát még Németországban!

Nekünk tehát első sorban Németországgal kell közvetlen vinni összeköttetést nyerni Erre két mód van. Az egyik a most Ausztriában építendő csatorna. Ezt ma is felhasználhatnók, miután ez a csatorna a Dunát köti össze a német vizekkel. Ennek azonban két hátránya is van. Az első az, hogy a szállítás föl az osztrák Dunába igen tetemes s az ut nagyon sok időt vesz igénybe. A másik hátrány az, hogy nem tudjuk hányadán állunk Ausztriával megengedi-e a magyar termék szállítását az ő csatornáján és ha megengedi, milyen áron. Az után meg ha létre is jönne egy részünk ről elfogadható megegyezés, az csakis ideiglenes lehet. Jöhet egy nap és Ausztria le-

hetetlené tenné a magyar termék szállítását, amiből aztán nagy gazdasági veszedelem származhatna.

Következményeiben sokkalta helyesebb ha a Vágot mely mindvégig magyar területen folyik s egyike Észak Magyarország legnagyobb folyóinak, kötnék össze az Elbével, vagy valamelyik más vízzel. A Vág a mienk, mi rendelkezünk vele és sokkal kedvezőbb, mert rövidebb utat nyit nekünk Németországba, mint bármely osztrák csatorna.

Már most a Vágcsatorna szükségessé tenné, hogy a Duna és Tisza között is még egy csatornát építsünk, a felső Tiszát hajózhatóvá tegyük, valamint a Köröst, Marost, a Rábát s a többi nagyobbfolyókat is. Sőt, amiről legújabbán szó van a Balaton tavát is össze kell kötni a Dunával. Ez egy hatalmas, tökéletes csatorna rendszer lenne, mely lehetővé tenné, direkt vízi uton, tehát a legolcsóbb uton jutnánk a világ piaczára.

Szabályozni és hajózhatóvá kellene tenni első sorban természetesen a Vág folyót s így a többi folyókat, melyek aztán nemcsak a teher, de a személyforgalom céljait is szolgálnák.

Ezzel a megoldással aztán nagyrészt meg lenne oldva az öntöző csatornázás kérdése is. Óriási gondolat elképzelni, hogy szélteben, hosszában a nagy magyar alföld-

Tárcza.

SZEGÉNY LEGÉNY.

Koresmárosné! bort ide!
Siessen hát izibe!
Tele legyen palaczkkal
Egyszeribe' az asztal!

Te meg cigány huzzad hát
A vigabbnak-vigabbját!
Huzd, a miként csak tudod,
Hadd szakadjon a hurod!

Koresmárosné, virágom!
Ajka mézét sóvárgom!
Jöjjön ide s kedvemre
Boruljon a keblemre!

Hej beh piros az ajka,
Beh édes méz van rajta!
Czuppanása oly tüzes,
Ki kóstolja, részeg lesz!

Részeg vagyok, részeg már,
Pedig tele a pohár!
Hej cigányok!... A vigat!...
Szegény legény így vigad!

W. Zoltán.

A szemüveg.

A „D. H.” eredeti tárczája.

Irta: Aranyvirág.

... De hát csakugyan nem parancsol semmit a nagyságos ur?

— Nincs szükségem semmire!

A hosszú szakállu furcsa kinézésű, szürke lebernyeses házaló, hirtelen kigyószzerű mozdulattal az övébe nyúlt és egy szürke, régi szemüveget vett ki belőle.

— Nagyságos úr, de ezt csak megveszi!

— Mondtam, hogy semmire sincs szükségem. Szemüvegre meg éppen nem!

— De erre a szemüvegre igen, mert ez varázs-szemüveg.

— Micsoda?

— Varázs szemüveg.

Dénes Gábor hitetlen tekintetet vetett a házalóra, de az rendületlenül beszélt.

— Bizonyisten varázs-szemüveg. Az apámról maradt rám a ki Indiából hozta.

Nem akartam eladni, de hát pénzre van szükségem.

Olyan szemüveg ez nagyságos ur kérem hogyha felteszi, hát be tetszik látni mindenkinek a szívébe vele. Ha ezt a szemére teszi, megtudja nagyságos ur, hogy ki szereti igazán.

A férfi elmosolyodott. Szegény házaló milyen mesét talál ki.

De hátha mégis igaz volna.

Elhatározta, hogy megveszi a szemüveget s bár a házaló szép pénzt kért érte megvette a csodásnak dicséért árát.

Az öreg házaló hálálkodva indult az ajtó felé:

— Meglátja Nagyságos ur, hogy nem hazudtam!

Az öreg eltávozta után Dénes Gábor ledült a törökvirágos szőnyeges lounge-chairre de sehogysem bírt elaludni.

Felugrott s a nagy aló tükörbe nézett, mely híven adta vissza, dőlczeg, dahás alakját. Igaz ugyan, hogy a hajában sok ezütsző szál csillog villog de azért negyvenöt éves daczára alig látszott harminczötnek.

— Ej ez az ostoba hazaló kiverte a szeméből az álmodt avval a gyermekmesével. De hátha mégis igaz?

Felöltözött és elindult szokásos vizitjét megtenni a szomszéd szép fiatal özvegyénél.

Szemére vágta a szemüveget és benyitott.

— Ah Dénes ur, mennyire örvendek, szaladt eléje a fiatal özvegy, hogy érzi magát?

És a férfi megdöbbenve olvasott a szemüvegen keresztül a nő szívében:

A szemüvegen keresztül ezt olvasta:

— Hogy fog megint untatni ez a vén toktülkö! Csak tudnám, hogy elakar venni feleségül!

Egy negyedórai társalgás után elkese- redve hagyta ott a szép asszonyt.

Vége volt az illúziójának. Azt hitte hogy a szép özvegy szerelmes belé és ime...

Nővérének angyali szép, kis leánykájá volt a ki őt nagyon szerette.

A bájos kis leány pajkosan a Gábor boci nyakába ugrott.

Gábor bácsi, édes Gábor bicsi! De szemüveg meghazudtolta a kis lány szavát, mert elfélt olvashatott a kis lány szívében:

sejő végtelen pusztákon mindegyik pölyög a medrébe szorított; terméke Duna.

Konkurálhatnánk Amerikával konkurálhatnánk Orosz országgal úgy ahogyan mi akarunk nemcsak itt Európában de meg Amerikában és Ausztráliában.

Már most jön a dolog másik oldala a pénz még odatevőleg sem lehet megjósolni hányszor tíz millióba kerülne az az általános csatornázás és folyam szabályozás, amelynél nagyobb kulturumkát még a külföldön sem végeztek. Mindenesetre rettenetesen nagy összeget nyelne el ez a vállalat mert még egy mérnök sem tudná megmondani kevesebbet-e vagy többet mint kétszáz millió forintot.

Mert egyszerre, az ország minden pontján kell meg kezdeni a csatornázás és folyam szabályozás munkáját, csakis tökéletes, az egész országot befutó hálózat felelhet a céljának.

Mert mi hasznát vennők például a Vágcsatornának, ha a terményeket az ország minden részéből oda nem tudnók juttatni.

A kérdés tehát az, képesek vagyunk-e ilyen óriási áldozatot hozni, és ha meg hozzuk, megfelel-e a kamatozás a befektett jövedelemnek? Itt Magyarországon mindig panasz volt a pénztelenség és panasz miatt és az állam ellem amely olyan nagy adókkal sújtja a lakosságot.

Ezen az óriási vállalkozás nemcsak új állami adókat róna a közönségre, de még azoknál is jóval magasabb helyi illetékeket. Mert akár egészségben az állam akár részleteiben a községek érdekelt bir

— A bácsi megint nem hozott semmit. Pedig milyen gazdag. Hát én ingyen hi-zelgek neki!

Elkeseredve háza felé indul utközben sok sok szomorú tapasztalatot téve.

Odahaza olyan szomorú lesz előtte az élet. Hát senki sincs, a ki őt igazán önzetlenul szeretné.

A pokol tenekére kívánja a öreg házalót a szemüveggel együtt miközben odátámasztja égő homlokát az ablaküveghez.

De nini! Az átellenben lakó fiatal szép leány a ki mindig az ablaknál szokott dolgozgatni s a kivel ő mindig olyan keveset törődött ott áll az ablak előtt és átnéz ő' hozzá.

Csak most látja, hogy milyen bájos szép fittdkintetű leány!

Vajjon mire gondol most az a fiatal leány?

És a szemüvegen keresztül olvassa a következőket:

«Oh hogy szeretlek, imádlak, milyen volnék, ha te is szeretnél! Felvidítnám komor magányodat megosztanám bánatod és örömed egyaránt.

Mégis volt hát haszna a szemüvegnek szólt magában a boldog fiatal férj a mint viruló szép fiatal nejét gyöngéden homlokára csókolja de hirtelen valami észébe jut beszél a dolgozószobájába a szemüveget a földhöz vágja, hogy ezer darabbá török művelet után nagyot sóhajt mintha egy nagy kő esne le a szívéből.

— Remélem, szól, hogy nem lesz szükségem a varázs szemüvegre többé hanem a saját szememet azokat nyitva tartom! Hja! Fiatal az asszony!

... És boldogan öleli magához szemüvegen át szerzett kis feleségét...

tokosai építenék a csatorna hálózatot az egyaránt a lakosság váltat nyomná.

Ebben a kiválóan fontos dologban tehát a legfontosabb kérdés az: hogy megér-e Magyarországnak néhány száz millió forintos új kiadás az az elvitázhatatlan nagy előny, hogy terményeinket közvetlenül vízi uton vihetjük Németországba, Ausztriában s innen a nagy világ piacára? Mi több: a haszon, amely ebből a gazdára háramlik, vagy az adó és illeték, melyet majd az általános csatornázásért és folyószabályozásért ráróznak,

Ez a kérdés még nincs eldöntve. De vitatkozzanak róla minél behatóbban az ország közigazdászai és ha majdan az illetékes faktorok dönteni fognak e kérdésben, vezesse őket a higgadt megfontolás és a felelősség tudata.

Képviselőválasztás előtt.

Debreczen, aug. 6.

Nagyon csodának azok, akik azt hiszik, hogy a küszöbön álló választások jelentősége és hatása csak ugyanolyan, mint azok a képviselőválasztások, melyeket husz és egynehány esztendő óta csinált az ország.

Nem! Az idei őszön megtartandó választás sokkal nagyobb jelentőségű, mondhatnók korszakos, mert kiinduló pontja lesz a legközelebbi évtizedeken keresztül uralkodni hivatott társadalmi és politikai szellemnek. Valamennyien észleltük már, hogy egy új rendszer szerint, új szellemben kormányozzák az országot, de igazi fundamentuma az új rendszernek a képviselőválasztás lesz. És nincs kétségünk az iránt, hogy az is lesz.

Bevégeződött, egy korszak, mely tartott 1875-től 1900-ig. Az ipari és kereskedelmi fellendülés a felekezeti problémák törvényes megoldásának és a magyarosodásnak korszaka volt ez. De egyúttal az adósságcsinálás, az adóemelés és a gazdasági és társadalmi érdekek kiélesedése is volt. Az utóbbi években különösen az utóbbi volt a szőnyegen és nem járunk messze a valóságtól, midőn azt állítjuk hogy a gazdasági és társadalmi érdekek folytonos erős sürölődése morzsolta össze a rendszert, mely Tisza Kálmántól Bánffy Dezsőig tartott.

S jön most az új korszak, új célokkal, és új eszközökkel. Csak a mai nemzedéknek ujak ezek, mert a múlt század huszas éveit óta, midőn fellendült az alkotmányos élet Magyarországon, gyakran keresztül ment hazánk a korszakok változásain. Olvassuk csak el annak a korszak történetét, mely a pozsonyi országgyűléshez Széchenyi Istvánhoz és Kossuth Lajos nevéhez fűződik.

Erősen folynak az új korszak előmunkálatai. Ime itt az összeférhetlenségi törvény, melyet a lassabb felfogású vidék, mely nem tudja magát olyan gyorsan belelélni az új helyzetekbe, nem tart a legszerencsésebb alkotásnak. Pedig lehet, hogy nincs is igaza. Egyébként nem reális dolog a törvény helyes vagy helytelen voltáról így, elméletileg vitatkozni. Csakis a gyakorlat fogja megadni a választ arra a kérdésre, hogy szükség-e pótol-e ez a szigorú törvény, vagy alkalmatlan nyug-e.

Az azonban már is bizonyos, hogy az a törvény nagy behatással lesz a választási mozgalom kialakulására. Mert sok olya érdek, mely egy bizonyos személy köré tömörítette a választók érdekelt hányadát, mondom, sok olyan érdek nem nyerhet többé kielégítést az összeférhetlenségi törvény szerint. De meg van szorítva az egy kerület választóinak összességét érdeklő lokális érdek is, aminek következménye az, hogy a lokálpatriotizmus kevésbé fog beleszájani a választásba, mint eddig.

Nem hallgathatjuk el, hogy ez a körülmény sok keserűségre fog okot szolgáltatni. Mert bizony akármelyik választó polgárnak voltak már olyan ügyes-bajos dolgai, vagy akár anyagi érdekei is, melyeket a kerület képviselőjének hathatós támogatásával rendeznie sikerült. Míg a nélkül nem sikerült volna. Vagy voltak akármelyik kerületnek is olyan érdekei, melyeket képviselők útánjárása juttatott érvényre. S mi volt ebben a rossz? Mi volt ebben tisztességtelen? Mondhatjuk, hogy az ilyen képviselő ténykedések foglalták le sok képviselő működésének nagy részét s úgy a kerület, mint a polgárság, jótétjét, támasztát látta benne. S igazuk is volt.

Nem mondjuk, hogy az új törvény az ilyen képviselői ténykedést egyenesen lehetetlenné teszi, de mindenesetre megszünti a képviselő, aki kerületének vagy választóinak szívességet tesz, gyakran fog drukkolni, hogy nem követett-e el összeférhetlenséget.

Ennek a törvénynek tehát hatása lesz a választási mozgalomban a jelölt személye körüli megállapodásban. A lokálpatriotizmus nem lesz már olyan nagy faktor mint eddig volt és a központból jelöltnek sokkal kedvezőbb az esélye a győzelemre mint eddig volt.

Tiszta választás! Ez a jelszó, melylyel Magyarország belemegy a választási küzdelembe. El kell ismernünk, hogy az összeférhetlenségi törvény megfelel e jelszó szellemének és bizvást reméljük, hogy ez a szellem kárpótolni fog bennünket azokért az áldozatokért, melyeket az ugynevezett purifikációért esetleg hozunk.

Az idei képviselőválasztási mozgalom egyúttal az ellentétes gazdasági erők mérkőzése is lesz. Egy pártban vannak mind a ketten: merkantilisták és agráriusok s az utóbbiak már évek óta hathatós agitációt fejtenek ki, készülvén egyúttal a választásokra is.

Csak sajnálkozni lehet a fölött, hogy e választó polgárság óriási részének nincsen gazdasági közvéleménye, csak politikai. Fölött az előbbi már sokkal fontosabb, mint az utóbbi. Gazdasági problémák foglalkoztatják most a kormányokat s a politikai problémákat azoknak rendelik alá.

Kívánjon a polgárság nagyszabású, mindent felölelő gazdasági programot a jelölttől s programbeszédéből lelkiismeretesen vonja le a következtetést. És ez irányítsa akaratát, hogy kire szavazzon, azzal, hogy jelölték-e felülről vagy nem az illetőt, ne törődjön sokat. Se felülről, se alulról nem szabad befolyásolni a választókat: ez a tiszta választás!

28 1901
280/5. lap a híj.
lól

A siker.

Monológ.

(Bérelt. Nelli kisasszony álmosan jár a lakásán. Kezében egy csokrot szorongat. Első debutje a Városi színházban előző este volt.)

Istenem, istenem, még most is kavargok velem a világ! Ah, a tegnapi est! Micsoda láz, micsoda félelem gyötört. Azt hiszem, kezem állt a megőrüléshez. Amikor kiléptem a színpadra, mintha a páholyokból a színház soábol, a zártzsekekből, sőt még a föld emeleti erkélyről is csupa ágyuk-torka nézett volna rám. Pedig csak a látcsövek voltak. És az első dal. A torkomat úgy összeszorította a félelem, hogy azt hittem megfullok.

Felsőbajt és idegesen szagolja a rózsákat.

Na, de aztán meg volt a siker! Hogy zúgott a taps, szinte belerendült a színház. A kaszinósorból valaki bravót kiáltott felém. Jól láttam, a mulábas báró volt. »Sapristi!»

Hahaha, így szokta mondani a báró, ha valami nagyon megtetszett neki. Kaptam is tőle olyan virág kosarat, hogy hárman vitték az öltözőmbe. Egy névjegy volt hozzá mellette s csak ennyi volt ráírva:

— Sapristi!

Ah, különösen ennél a dálnál tört ki a taps! (dudolva a Nebántsvirágból.)

A színháziak majd megpukkadtak. — A primadonna, akinek a szerepét játszottam eljutt. Szegény, már erősen hájasodik. Az első felvonás után odajött az öltözőmbe és megcsókolt.

— Szépen játszott édes, — mondta nekem — gratulálók! közben úgy nézett rám, mintha megakarna fojtani.

— Fulladnál meg! — gondoltam magamban.

Aztán jöttek a kritikusok. Legelsőnek az a savószemű, czvikeres bolond, akiről azt mondják, hogy a világ legszellemesebb embere.

— Te Nelli — mondta lelkendezve nagyszerűen domborítottál! Adj egy csókot!

— Forduljon a mamához! Ha ő megcsókol... —

Oh, az a hebehurgya mama! Félreértett és ő maga csókolta meg a savószemű Cyránót!

(kaczag) Egészségükre!

A többi kritikus is agyba főbe dicsért. Mindegyiknek adtam egy szál virágot. Egy koristáné, valami vén meszelő, hallottam, amint epésen jegyezte meg erre!

— Nini, ez a kis költő már tudja, hogyan kell bánni az emberekkel!

(kaczag mosolylyal!) No persze, hiszen olyan ostobák az emberek! Egy mosoly, egy kacskintás, ... és hullnak az emberek lábához, mint az őrszi legyek.

Brrr! (Undorral.) Alapjában utálok őket. Mindegyik az ember erényére aspirál. — Na hanem leszerellem őket. A mama ugyan dühös emiatt és otthon sokat veszekszik velem.

— Te ostoba, — szokta mondani — nem azért vagy színésznő, hogy apácza légy. Se egy kész vagyon vagy, egy forgó tőke és a befektetés csak hasznodra lehet.

— Így! Oh, a mama nagyon intelligens nő ám. Tudja mi a befektetés!

(Sohajtva.) Oh, csak hogy tud vagy a tegnapi napon. Sándor, Emil, Ernő mind ott voltak és hogy néztek?! Megértem hát a nagy sikert. Mennyi virág, Istenem! Mintha egy virágerdő indult volna meg... Primadonna vagyok. Az eddigi ugyis elhájasodott, sóstüdőkre szorul. En rólam fog beszélni ezentul mindenki. Egy mosolyomért, a lábaimnál halnak meg, egy szemkacskintásomért egy csókomért háborút visélnék! Ah! Tán még lovaimat is ki fogják fogni.
(Leül és álmadozik) hir... kircs...

dicsőség... minden, minden az enyém. — Vége lesz hát a vidéki kóborlásnak, unalmas életnek és a — koplálásnak! Ah, hogy is mondják csak!

— C'est la vie! C'est la guerre!
Szé lá vi! Szé lá gerr!

(Lázasan felugrik.) Nézzük csak a reggeli lapokat. Mit is irnak? Képzelem, hogy dicsérnek, magasztalnak. (Kezébe vesz egy ujságot.)

Ez a Regeli Tárogató. Lássék csak mit ír a kis Tátray, (Olvas.)

»Tegnap a Nebántsvirág Denise de Flavigni szerepében új primadonnában gyönyörködöttünk. Szende Nelli kisasszony csakugyan gyönyörködött látvány. (Ah.) Ami hamis hangot csak összehozni lehetett, azt a kisasszony egy végítéleti szinfoniában mind eléok öntötte. Szinte szerettük volna, ha zenedektiveket küldhettünk volna a színpadra, akik e hamis hangokat mind bekísérték volna.»

Ah, végem van! A nycmorult gazember! Tönkretett, tönkre tett! (Izgatottan felugrik.) És ez mind azért, mert a multkor nem hallgattam meg. (Összegyüri az ujságot.) Eh, ez is ujság! ki olvas ilyen szemét lapot? Lásuk a többit. Itt van a »Fővárosi Hiradó« (Olvas.)

»Uj Denise Flaeignit látnunk az este a színpadon. Valami Szende Nelli nevű hölgy játszotta ezt a szép, poétikus szerepet; bár ne játszta volna.»

Csinos, kedves teremtés, jól is tánczol, de nem tud magyarul és előadásról és művészetről nagyon gyenge forgalma van. — Ugy mondják a kisasszony a vidéken primadonna volt.

Hát menjen csak vissza a vidékre, ha ott oly türelmesek az emberek. Mi nekünk egész éjjel lázálmaink voltak. Azt a direktort pedig, aki a főváros intelligens páblikumának ilyen művésznőt ad be, csukják be mihamarább a boiondok házába.

A legbosszantóbb az, hogy a kisasszony nak azért mégis kijutott a tapsból. A taps a siker hiharsónája. Ideje volna beszüntetni ezt az abuzust a színházi klakkal. A jó Weidinger bácsi, a derék nagy klakk nagymestea vonuljon immár vissza a megérdemelt nyugalomba!

Ah, elájulok! Káprázik a szemem. Eh, ez nem lehet igaz! (Lázasan.) Ah, lássuk, lássuk a többit.

Most már mindegy. (Idegesen kapkodja az ujságokat. (Olvas.)

»Tegnap a Neuántsvirág czimszerepében egy vidéki primadonna lépett föl. SzendeNellinek hívják. Ugy értesültünk, hogy az igazgatóság azért léptette föl a kisasszonyt, hogy egyszer s mindenkorra vége szakadjon annak a hajszánas, melyet a másik primadonna ellen idéznek irodalmi és társadalmi körök már hónapok óta. A cél elérve. A botokud vagy singaléz hastánczosnő művésznő ehhez a vidéki színésznőhöz képest. Bocssásson még neki a jószágos Mindenható! »(Kiejti az ujságot. (Ah, meghalok. (Elájul.)

Jules.

A taulmányut.

Budapest, aug. 6.

A leendő trónörökös két hét óta járja Magyarországot, hogy megismerje a földet, a népet, a szokásokat, hogy majdan, ha trónra kerül, tudjon érezni a magyar nemzettel, megérteni annak örömét, bánatát.

Ma már Sinajában, a román királyi párvendége a fiatal leendő trónörökös. Egy-két napig még talán zsongani fog lelkében a lelkes fogadtatás perzselő, megragadó heve, egy-egy ünnepély disze, fénye még el emlé-

kében azután lassan-lassan elho. a kép, végre egészen eltűnik...

Egy kis idő múlva azután ismét a fog kelni és bizonyára örömet fog kelte széles e hazában, hogy a leendő trónörököshöz ezt, vagy azt az apátot kinevezték nevelőnek, hogy Károly Ferencz József főherceg mily örömmel tanulja a magyar történelem hős alakjait Rákóczyt, Bercsényit...

És a magyar nemzet örvend; s ha majd egyszer-másszor a főherceg, a leendő trónörökös ismét lerándul Magyarországra. kitörő lelkesedéssel fogadja.

A főherceg azután ismét visszamegy Bécsbe és a leendő magyar király él ott tovább az osztrák udvartartás légkörében. A nevelő a gonddal megválasztott könyvekből tanítja őt megismerni a magyar nemzetet, óvatos körültekintéssel csepegteti szívébe a szeretetet a magyar nemzet iránt.

Fenséges uram, fiatal főherceg ur, fájdalom így te se sem fogsz ismerni minket, nem fogod ezt a nemzetet úgy szerethetni, amint megérdemelné, csak birodalmad kiegészítő részének hatalmad egyik fő kutforrásának fogod tekinteni.

Kegyeid napsugaraiból juttatsz majd valamit a nemzetnek jutalmul a hozott áldozatokért de csak kötelességhől teszed majd és nem szived sugallatát benső parancsoló szavét követve.

Mert fenséges uram egy nemzetet, egy országot a távolban idegen légkörben nevelkedve megszeretni nem lehet, amint lehetetlen, hogy az orvos a beteget távolban gyógyítsa. Magyar levegővel majd véreddé válik az amire a könyvek meg nem tanítanak. Itt kell élned közöttünk, hogy a régi nagyok szelleme körüllegjen az élő nagyságok gondolkodását megismerje d.

A gyermekkor ábrándos a fértikor tetterevagyó éveiből töltés közöttünk néhányat, lásdon tégedet és lásd te a nemzet ne csak ünnepi díszben mesterkélten fényben — hanem a mindennapi élet szürkességében és akkor leszel valamikor igazán magyar király.

Jöjj közénk lakni, ifju főherceg és udvartartásodba végy magyarokat, és akkor sok nagyon sok néma panasznak rejtett öröme, nek megismered titkát! Akkor látod majd mily nagy ez nemzet szeretetében akkor tudod meg mily magasztos, mily dicsőséges, mily büszke czim az: magyar király!

A délafrikai háboru.

— Saját tudósítónktól. —

Budap st, aug. 6.

Chamberlain gyarmatügyi miniszter az angol képviselőház péntek éjjeli ülésében hosszú beszédet mondott a délafrikai háborúról. Ezt a beszédet, mely sokkal erősebben támadja a búrokat, mint az angol hadvezérek, mi is közzöltük. Tele van tudvalevőleg a legsúlyosabb vádakkal a búrok ellen, azt mondván róluk, hogy most már nem tekinthetők egyenrangú hadviselő félnek, hanem rablóknak, gyilkosoknak, tolvajoknak.

Az egész európai sajtó foglalkozik Chamberlain e beszédével. Sehol nem hisznek adatai igazságában, s az eddigi tapasztalatok alapján mindenki meg van győződve

lain adatai czélzatos koholmá
magyarazzák, mint hangulatcsi
oz, hogy az angolok rablóhadjá
athassanak a búrok ellen. Az ang
— úgy mondják még egyes britt lapok
— nem bírnak a búrokkal a nemzetközi
jog szerint viselt háboruban, azért minden
hadijog ellenére akarnak irtó hadjáratot foly
tatni a búrok megtörésére; Chamberlain
beszéde részint bejelentése, részint indokolá
ása ennek az embertelen fordulatnak. Az a
beszéd indokolása akar lenni a délafrikai
harctéren történt, ama legujabb esemény
nek, hogy a félvad kaffereknek, a kezeibe is
gyilkos fegyvert adtak. S Chamberlain ur és
társai magukra vethetnek, ha az a fegyver
visszafelé sül el, ha a kafferek vérengzésük
ben nemcsak búrok, de az angolok ellen is
fordulnak.

Mert most már olyan jelentések is ér
keznek a harctérről, hogy a pusztító kaffe
rek az angolokat is megtámadják.

Mire fog ez az áldatlan háború még ve
zetni? Az a jövő titka. Annyi bizonyos, hogy
ma távolabb állunk a háború befejezésétől,
mint bármikor. A búrok nem engednek, nem
engedhetnek. Az angolok vészes fenyegetése,
hogy nem a hadijog szerint fognak elbánni
velük, hanem mint közönséges rablókat és
gyilkosokat egyszerűen agyonlövik őket,
bizonyára engesztelhetlenebbé teszi majd
a búrokat.

N A P I H I R E K.

Tavaszi—Ősz.

Harmat csillog a virágo,
Örömköny a szempillámon.
Örülök a kikeletnek,
Az ébredő természetnek! . . .

. . . Dér csillog már a fűszálon
Bánatköny a szempillámon:
Síratom a természetet,
Látom már az enyészetet! . . .

Baka Elek.

— **Debreczen egészségügye.** Dr. Sárváry
Gyula, Debreczen város tiszti főorvosa vá
rosunk egészségügyi viszonyairól a tegnapi
tartott közigazgatási bizottsági ülés elé a kö
vetkező jelentést terjesztette elő: A köz
egészségi viszonyok július hónapban az előző
hónapokhoz viszonyítva kedvezőek voltak.
Megbetegedések — különösen gyermekek
— legnagyobb részét az emésztő szervek huru
tos bántalmaiból keletkeztek. A heveny ra
gályos betegségek közül a kanyaró kisebb
kiterjedésben járványosan uralkodott, de ál
talanban enyhe lefolyású volt. Ezenkívül for
dult elő 2 halálos kimenetelű hökhurut is és
három hasihagymáz.

— **Iparos tanonciskola Debreczenben.** Az
iparos tanonciskola létesítésének érdekében
tárgyalt tegnap a közigazgatási bizottság. —
A tanfelügyelő jelentése szerint, annak sür
gős felállítása, már halaszthatatlan. Kér sür
gős intézkedéseket arra, hogy a tanács mi
előbb készítse el a tanonciskola tervezetét
és terjessze fel jóváhagyás végett a minisz
terhez. A bizottság ez értelemben határozott.

— **Debreczen közbiztonsága.** A debre
czeni rendőrfőkapitányság tegnap terjesz
tette be a közigazgatási bizottsághoz július
hóra vonatkozó jelentését. E szerint a köz
biztonsági állapotok kedvezőek voltak. Le
tartóztattak 262 egyént, eltoloncoltak 72
egyént.

— **Teljes szünet a törvényszéknél.** A deb
reczeni törvényszék szüneti tanácsa e héten
nem tart büntügyi tárgyalásokat. Az ünnepi
szüneteket kivéve az egész évben csupán
ez az egy hét van, melyben a törvényszék
nél teljes szünetet tartanak. Azután meg
rövid ideig a szüneti tanács működik míg
a jövő szeptember hónapban ismét mindenja
régí kerékvágásba tér vissza. Ugyanazon hó
napban már esküdtzéki tárgyalások is lesz
nek.

— **A gazdasági munkásközvetítés.** Darányi
földmívelési miniszter, hogy a munka és
munkás kereslet nagy aránytalanságait meg
szüntesse, tavaly szervezte a munká-köz
vetítő intézményt, mely már a folyó gaz
dasági évben is derekas tevékenységet fej
tett ki. Mint a Bud. Lev. értesül, a hatósági
munkásközvetítés szervezése végleg be van
fejezve négy vármegyét kivéve, a hol a
szervezés most folyik. A jelentkező mun
kások, valamint a munkaadók igényeit a
legtöbb esetben már a községi s illetve tör
vényhatósági közvetítők képesek kiegyen
líteni, a földmiv. miniszteriumban levő köz
ponthoz több vármegyéből összesen csak
8275 munkátkereső lett, mint olyan beje
lentve, a kik aztán a központ közvetítése
révén kaptak munkát. 30 törvényhatóság
47 esetben 3940 munkást keresett. Csupán
a kubik munkára 200 munkást szerződöttet
el a központ. Budapest székesfőváros me
zőgazd. munkásnépéből 200 kért és kapott
közvetítés révén munkát. A dunántúli me
gyékből csakis azokból kerestek munkást,
a hol munkásfelesleg nem volt bejelentve,
ami azt látszik igazolni, hogy a községi mun
kásközvetítők már ki tudták egyenlíteni a
kereslet és kínálat közötti különbséget.
Hogy maguknak a községi munkásközve
títőknek forgalma is mily arányokat ölt,
mutatja az, hogy pl. a békéscsabai községi
munkásközvetítő idegenbe egymaga több
mint 2000 munkást szerződöttet el.

— **Frigyes császárné halála.** Nagy beteg
volt már régen II. Vilmos németcsászár édes
anyja. Cronbergben várta állapota jobbrafor
eulását, de a könyörtelen halál lezárta sze
meit. Cronbergből értesítenek, hogy Frigyes
császárné Vilmos császár édes anyja tegnap
este egynegyed hét órakor meghalt. — Az
özvegy császárné halála egész Németországba
mély részvétet kelettet.

— **Jégverés Hajdu-Szoboszlón.** A hajdu
szoboszlói gazdák jórészenek nagy kárt oko
zott az a jégverés, a mely a múlt héten a
szoboszlói határ tekintélyes részét tönkretette.
A jégverés, mint levelezőnk írja, szombaton
délután 5—6 óra tájban kezdődött. A jégesőt
nagy szélvihar előzte meg, a mely az épü
letekben, az asztagokban és kereszttekben
tett nagy kárt. Az említett határrészekben a
tengerinek nincs levele, sőt még a kóróját
is letördelte a jég. A fák lombozatát is telje
sen tönkretette az óriási vihar, úgy, hogy a
legtöbb fa összetörve, levél és lombozat nél
kül áll. Annál nagyobb a kár, mert azokon a
határrészekben a tengerik elég jól voltak.

— **A Tiszavidéki Daloszövetség pályázata.**
Mint minden évben, úgy az idén is a dalos
szövetség 100—100 korona pályadíjjal nyit
pályázatot hirdet egy férfi négyes műdalra
és egy magyar népdal egyvelegre. A pályázat
július 1-én járt le s beérkezett összesen 26
mű. A szövetség szabályai szerint a pályá
munkákat a taggyesületek karnagyai együt
tesen bírálják meg. Folyó hó 7-én — szer
dán — délután városunkba jönnek össze a
karnagyok, hogy oda itéljék a pálmát s ez

zel együtt a pálya díjat a két legérdemesebb
nek és legjobbnak talált műszöviájének.

Az ítélet kihirdetése, valamint a jelgés
levélek felbontása az augusztus 25-én tar
tandó közgyűlésen fog megtörténni, s a díjat
nyert művek a jövő évi szövetségi dalos
nepségen fognak mint összkarok előadatni.

A múlt évi pályázaton mind a két díjat
Dr. Bródy Miklós nagykarolyi fiatal zene
művész nyerte meg, s ezen két kitüntetést
és pályá díjat nyert karának augusztus 24-én
este fog a színházban előadatni az összes
dalegyletek által együttesen.

Volt alkalmunk már ezen két férfi né
gyest hallanunk, s hisszük hogy az összes
dalegyletek — több mint 500 énekes —
adásában a két mű szépsége hatalmasan
fog domborodni.

— **Verekedő napszámos.** Mike Sándor
napszámos neve már többször szerepelt, a
rendőri bejelentő lapokon. Most megint el
fogták, mert a Csicsogónál nagy verekedést
rendezett több társával. Az elő hívott rend
őröknek nagy munkájukba került míg meg
tudták kötözni és így beszállítani a fogházba.
Csak akkor nyugodott bele Mike a változ
hatatlanba, mikor a börtön ajtó bezárult
utána.

— **Gyanus paraszt «nabob»** Eszéken szer
dán gyanuba keveredett Jovanovics István
kutyevói parasztgazda, miután különböző
helyeken nagymennyiségű külföldi aranyat
akart fölvaltani. 32 amerikai, spanyol, angol
és német aranyat találtak nála, melyeknek
eredete felől megkérdeztetvén, kijelentette,
hogy még 800 aranya van otthon. Ezt a szép
vagyon, mint medvetánczoltató szerezte
Amerikában. A medve elpusztult, egy ideig
még mint napszámos dolgozott oda kint,
rövid idővel ezelőtt pedig visszatért otthon
nába, ahol most gazdálkodni akar. A rend
őrség megindította a nyomozást, mennyiben
felelnek meg Jovanovics állításai a való
ságnak.

— **Tyuklopás az Olajútóban.** Az Olajútóban
már régebben garázdálkodik valami félsz
mert az ott lakók már régebben észre vet
ték, hogy majdnem minden éjjel eltűnik egy
két szárnyas. A lakosok most, aztán lesbe
állottak. Azonban ez nem járt semmi ered
ményre, miért aztán végre meganták a
dolgát és feljelentették a rendőrségnek. A
rendőrség Mile Pál fogalmazót bízta meg a
vizsgálattal, ki a helyszínen megtartott viz
sgálat során kiderítette, hogy a nyomok Jö
zsára vezetnek hol egy laka ellen alapos
gyanu merült föl, hogy ő a tyuktolvaj. A
vizsgálat még folyamatban van.

— **A gyermekek és az állatok.** Az iskolánknak
arra van gondja, hogy a tanuló ifjúsággal
megismertesse az állatvilágot úgy a hogy:
arra azonban aligha helyez sulyt, hogy a
gyermekkel megkedveltessék az állatokat s
bizonyos szeretettel csepegtessen a zsenge
szívükbe — ha már nem is minden termé
zeti élőlény, legalább a házi állatok iránt,
a melyek közvetlenül körünkben élnek s a
melyek az ember életével oly szoros össze
függésben állanak s a családi háztűzhely, az
otthon rendes lakóit tekintetnek ösidőkől
máig. Ha valaki már 8—10 éves gyermek
korában szívtelen, elképzelhető, mennyire
megkérgesedik a szíve később a feje fákitt.

28 1901
280/5. lap a hűg.
bel

eljáruló korral. Ezeknek hiába beszél az állatvédő egyesület, hiába a humanizmus szellemétől áthatott ember, vagy hatóság. Már az iskolában s otthon a család körében kellene a gyermekek kebelébe azt a szeretetet beoltani, a mely minden élő lényt, s a mint fentebb mondtuk, legkivált a házi állatokat méltán megilleti. S a hatóságnak is mindent el kell követni, hogy a gyermekek az utcán ne lássák az állatkinzást.

— **Családi dráma.** Farkas Pál makói földműves nyolcz év óta vadházasságban élt Dömösdi Viktória negyvenéves asszonnyal, aki tíz nappal ezelőtt valami ürüggyel eltávozott Farkastól és nem akart többé visszatérni hozzá. Farkas erre elment az asszony rokonához, Tóth Istvánnéhoz, akinél az asszony tartózkodott és hívta haza. Ez azonban hallani sem akart róla, mire Farkas felkapta a keze ügyébe eső huszonnyolcz centiméteres kenyérvágó kést, s azzal az asszony hasába szúrta. A kést az asszony hasába megforgatta, ezután elmenekült és hazaszökött, — ott a padlásra ment és fölakasztotta magát, de az apja a kötelet még idejekorán elvágta. Az asszonyt a kórházba szállították.

— **Titokzatos eset.** Szabó Imre városi hajdu ellen panaszt tett a felesége, hogy meg akarta mérgezni. Szabó az utóbbi időben elhanyagolta feleségét s egyik szakácsnénak udvarolt. Emiatt a különben is beteges nő szivgörcsöt kapott, úgy, hogy orvoshoz kellett folyamodnia. Az orvosától kérte, hogy megmérgezni akarta volna feleségét, de miután a takarékpénztárban levő 662 korona pénzüsszeget is kivette, erős a gyanu, hogy elakarta pusztítani feleségét. A rendőrség letartóztatta Szabót és folytatja ellene a vizsgálatot.

— **Meghalt a lakodalma napján.** Három napig tartott a rábéli bíró fiának a lakodalma. Mulatott az egész falu Varga Mihály esküvőjén, mikor pedig szétoszlott a vendégsereg, a boldog fiatal férj is kiment az utcára, hogy elkísérje a násznépet. Volt benne jó sok bor s az ártézi jukt karfájára támaszkodott, beleesett a vízbe és megfulladt. Mire ráakadtak a családbeliek a fiatal férjre, már halott volt. A faluban nagy részvét kíséri a fiatal asszonyt, a falu legszébb leányát, a ki mirtuszkoszorúval a fején jutott az özvegyek sorába.

— **Tisztaság a házakban.** Ebben a rekkenő hőségben kétszeresen kellene ügyelni a közisztaságra különösen oly házakban, hol több lakó lakik egy udvarban. S hány ilyen háza van, a hol ilyenkor is annyi a piszok mint egyébkor. E lakásokban a szellőztetés egészen meddő, sőt káros mert az udvarról romlott peshedt levegő megy be az ablakon vannak olyan lakások is, hol az udvarba lépcsőkön kell lemenni az utcáról. Ilyen udvarokban aztán a fülledt levegő meszorul a szemetet is nehezebb kivinni innen hát ritkábban visz ki. Az ilyen lakásokban, mint hogy rendesen a szegényebb osztály lakja az ulemhelyre nincsen kellő gond fordítva s innen magyarázható meg, hogy némely házból bódító illat áradt ki. Más helyütt „növényi hulladékok rothadnak a szennyvizben

s elszennvedhetetlen büzt terjesztenek a szomszéd udvarokba. Mindez nem felel meg a köztisztaság kívánalmainak s igen jó volna a lakásokat végig vizsgáltatni, hogy az egészségre e kétségtelen káros állapotokat megszüntessék.

— **Kegyelem egy halálra ítéltnek.** Szegedről értesít tudósítunk, hogy a király Katona Györgynek, akit három bíróság két rendbeli gyilkosság miatt halálra ítélte, megkegyelmezett. Tegnap reggel kilenc órakor hirdette ki Pókai Elek kir. ítélőtáblai bíró, a szegedi törvényszék elnöke a király kegyelmes elhatározását. A tárgyalási teremben nagy közönség gyűlt össze az ítélethirdetésre. A törvényszék tagjai Rigo Endre és Csala Sándor bírák, az ügyészség részéről Sirsich Jenő, kir. ügyész és dr. Szász Hugó védő ügyvéd elfoglalták helyüket a teremben s az elnök rendeletére Vajna börtönigazgató bevezette a terembe Katona Györgyöt.

A gyilkos arcát halálos sápadtság borította s csak akkor kezdett magához térni, amikor az elnök kihirdette, hogy a király a halálos ítéletet élelfogytig tartó fegyházra változtatta át.

— **Álásan kérem az nagyon sok,** — szólt csöndes hangon az elítélt.

— **Mindenesetre kevesebb, mint a halál** — mondta az elnök s ezzel véget ért az ítélet hirdetés s Katona Györgyöt visszavitték a börtönbe, onnan pedig a fegyházba szállították.

— **Verekedő árusok** Ma délelőtt veszekedést rögtönözött a gróf Dégenfeld téren egy házaló és egy aprócseprőt árusló cigány asszony. A füstös ábrázatu hölgy becsmerelte a házaló áruit, mire ez gorbomba megjegyzést tett a cigány nőre, mire ez felbőszült dühében egy szappant repített a házaló szakállal belelepott ábrázatához. Most aztán teljes erejével kiötört a ribillió. A házaló megragadta a cigány asszonyt s levágta a földre hol ütlegelni kezdte. A cigány asszony persze éktelen sivalkodást vitt véghez, mire több cigányasszony is került oda, de már akkorra a házaló, a ki észrevelte a puskaporszagot, tovább loholt a tolongó tömegben.

— **A ki vizet predikál.** Nendtvich Károly, a nyugalmazott egyetemi tanár és antiszemita képviselő egyszer meglátogatta Kossuth Lajos turinyi magányában, — társalgás közben erősen kikelt a hazánkban divó rangkórság és cimhajsza ellen.

Az agg száműzött egy darabig csak halgatta; majd hozzá fordult és szelíden kérde:

— **Igazán olyan ellensége a címeknek.**

— **Egész szivemből, kormányzó ur.**

— **Ej, ej hisz akkor én engem gonoszul megtréfált.**

— **Hogyan merészelném azt?** — szólt Nendtvich megütődve.

— **A névjegyet értem, melyet az imént beküldött szolgálmtól.**

— **A névjegyet?** — hebegte a derék öreg ur

— **Igen, nézze! Az áll raja, hogy »Nendtvich kir. tanácsos.«**

Felrobbant ágyugolyó.

A gondatlanság áldozatai.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 6.

Borzasztó szerencsétlenség történt tegnap délután a főváros közelében az örkényi tűzértség iigyakorlótéren. Négy gyermek egy még ki nem égett robbanó ágyugolyót talált a gyakorlótéren bontogatni kezdte, köveit ütögette, mignem a lövedék felrobbant s három gyereket halálosan, egyet pedig súlyosan megsebesített.

A katonaság azokat az ágyugolyókat, amelyek az örkényi gyakorlótéren ellövődöz a megtalálójától valami csekély összegért visszaszokta váltani s ezért a gyakorlatok után rendesen egész gyerek csatangol a téren kilőtt golyót keresve, hogy pár krajczár haszonhoz jusson.

Tegnap is így történt a dolog. Négy örkényi fiu, a tizennyolcz éves Dobricsák József és három Garsik testvér, a 15 éves András, 13 éves György valahol a földbe beburódva egy robbanó lövedéket találtak. Nagy örömmel ásták ki a földből azután el ültek vele először nyitogatni kezdték, mikor pedig ugy nem boldogultak vele, téglával verték, hogy összezúzzák s hozzájussanak a tartamához.

Ekkor rettenetes dolog történt.

A bomba az ütésre isszonyu dördülés sel felrobbant, darabjai szerteszóródtak és súlyos sebeket ejtettek a négy fiun, a kik jajgatva, vonagló testtel terültek el a földön.

A robbanás óriási zajára a közeli házakból elősiettek az emberek s csakhamar rá találtak a vérbefagyott négygyermekre. Bogtón telefontoztak be Budapestre a mentőkért, a kik kocsiival indultak ki dr. Virosztek Győző parancsnoksága alatt a szerencsétlenség színhelyére. Ott bekötözték a sebesülteket, aztán behozták őket Budapestre a Rókus-kórházba. Az ut nagyon sokáig tartott mert a szörnyen összeroncsolt tagu flukat csak lépésben lehetett szállítani.

A sebesültek közül Garsik Andrásnak a jobb felsőkarja van összezúzva s a mellkasa szétrombolva, Garsik Jánosnak mind a két lába teljesen széttroncsolva. Dobricsák Józsefnek szintén mind a két lába össze van zúzva, azonkívül a jobb felsőkarja is el van törve. Ennek a háromnak a sebesülése olyan súlyos, hogy alig érik meg a reggelt. Garsik György sebe szintén súlyos, de nem veszedelmes, a jobb lábszára van összezúzva.

Vakmerő szélhámosnő.

Saját tudósítónktól.

Budapest, aug. 6.

Máté Szalkáról írják lapunknak a következőket: Egy szatmármegyei kis községben otromba módon csapott be egy uri családot egy szélhámos. A mult napokban beállított egy uriember házába egy választékosan öltözött asszony, s azt mondta, hogy a főispán özvegye, a kocsiját visszaküldte a fővágról, mert nem sokára utána fog jönni az unokaöccse, aki vasuti főember, s aki a házi kisasszonnyal Debreczenből hazajöttében megismerkedett a vonaton. Őt (a vendégül jött asszonyt) fölkerlte, hogy jöjjen el háztüznézőbe, mert ha az a leány nem lehet az övé, ő főbe lövi magát. Azért hát ha ki nem lökik, ő itt marad, hogy megismerkedjen a családdal, mert nem szeretné mindegyikét a családdal rokonságba hozni a kedves öccsét.

A család szívesen fogadta s magyaros vendégszeretettel örült a vendégeknek, mert a »nagy néni« állítása szerint tizenketten vannak testvérek. Másnap estére lakomát rendeztek, mert akkorára volt jelezve a vendégek érkezése. Ezek azonban csak nem érkeztek, mert másnap délután a vendég, a

Egy nap alatt az idősebb családtagokkal barátságot kötött, az ifjabbakat pedig egész kordialitással letegezte, a háziúrtól kocsit kért, hogy a szomszéd városba mehessen, és sürgönyözhessen, hogy siessenek. Estefelé meg is jött a válasz, melyben azt sürgönyzik vissza nekik, hogy fontos dolgaik miatt csak pár nap múlva jöhetnek, addig is csókolják az egész családot. Időközben aztán az egész atyafiságot, akik a közelebbi falukban laktak mind ünnepélyesen meghívták a harmadnap tartandó ünnepélyes találkozásra.

De a jelzett időre sem érkeztek, amit holmi vonatról való lekésésnek tulajdonítottak, s másnap annál nagyobb izgalommal várták a háztűznézőket. De a vendégek csak nem jöttek, sőt még a nagynéni is eltűnt, miután a házi kisasszony vonakodott őt sétájára elkísérni. Miután hasztalan várták mind a leendő, mind a volt vendéget, rájöttek, hogy be vannak csapva, s míg a követe az ünnepélyre siető rokonságot térítették vissza, nagyrészt felemből, a házigazda sietett feljelenteni a szédelgőt, kinek körözését el is rendelték. Most emlékeztek már rá, hogy sokszor milyen gyanusan viselkedett, sőt hogy az utolsó sétájára állítólagosan gyomorcséppes üvegcséit magában rejtő ridiküljét is elvitte magával, amely azonban szokatlanul duzzadt volt.

Hogy miket vihetett magával, azt még nem tudják, bár már most is felfedezték különböző ezüsttárgyak hiányát. Mivel a falu belüli urak vagyoni állapotáról tájékozottságot árukt el kérdezősködéseiben s szorgosan kérdezgette a helyi, sőt lakási viszonyokat, s mivel egy otffelejtett kis pakjában a számlásadó ház tervrajza, az ajtók merre s mikénti nyílását, a kulcsok lerajzolását, illetőleg leírását s a vagyonosabb emberek viszonyait feltűntető jegyzéket találtak, erős a gyanu hogy valami tervezett rablás kikémlelése volt a cél.

Nagy zavargás Kolozsvárt.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, aug 5.

A rendőri brutálisok következtében annyira elmérgesedett a hangulat, hogy az este már valószínűs lázadás ütött ki Kolozsvárt, a minek szomorú következményeit fokozta az a körülmény, hogy a rendőrség teljesen elvesztette a fejét és a tömeggel többé nem bírt. Kitört az anarchia és mindenki azt csinálta, a mit jónak látott vagy a mire éppen bosszúja ingerelte.

Annak a lázongásnak, rombolásnak és hallatlan zavargásnak — a mi tegnap este 8 órától kezdődőleg lefolyt Kolozsvárt, a kezdete a Hunyadi téren volt, hol egy részeg embert egy rendőr leakart tartóztatni.

Ebből természetesen szóváltás keletkezett s mielőtt aztán az utca is beleszólt, a mikor a részeg darabont észrevette, hogy az utca pártjára áll, egyszerre ellenszegült a rendőrnek, aki már kritikus helyzetbe jutott, úgy, hogy kardjához kellett nyulnia.

Állítólag azt az embert aki részegen rá támadt, megvágta a kardjával, mire aztán ki tört a körülálló nép dühe, mire a rendőr futásnak eredt és bemenekült a Deák Ferenc utca szegletén álló Szenessy féle ház udvarára.

Ezalatt rendőri segítség érkezett, a kik aztán kardot rántva, visszaszorították a tömeget s így kiszabadították társukat szorult helyzetéből.

De ugyanekkor egy másik rendőrt közre fogott a tömeg és erősen helyben hagyott, úgy, hogy a rendőrnek a mentők segélyére volt szüksége. Állítólag egy honvéd őrmester is veszélyesen megsérült, a ki szintén a rendőrök ellen viselt volna háborút.

Szóval a Hunyadi téren 7 és 8 óra közt már általános volt a forrongás és zavargás. A tömeg mind nagyobb mértékben gyülekezett s végre is a kevés számú rendőrséget annyira közre fogta, hogy már már a legkomolyabb következményektől kellett tartania. Ekkor a városbázártól telefonon értesítették a katonai parancsnokságot, aki viszont intézkedett, hogy a készenlétben álló őrségek vonuljanak ki a színhelyre.

A honvéd, vadász és közös csapatok őrségei gyorsan kivonultak a Hunyadi tere, a hol az ostromolt rendőrséget körül fogták, s hogy a tömeg bántalmaitól megvédelmezzék bekísérték őket a tanácsházhoz, a hol Deák Pál főkapitány szorongva várta a történelmi kett, de rendőrökkel sikeresen operálni már nem lehetett.

Különlélek.

+ Piéczák áldozata. Dél Oroszországban, a Don és Donetz partján az asszonyok nagyban üzik a piéczakereskedést. Foglalkozásuknak azonban gyakran áldozatul esnek. Legutóbb egy asszony, a ki a folyóban álva már 150 piéczát fogott, a testébe kapaszkodott piéczák vérszírása következtében annyira elgyengült, hogy alig tudot a partra kívánszorogni, a hol eszultan esett össze. Esése következtében a korszójában levő 150 piéczka is kiszabadult, és valamennyi az asszony testére mászva, annak vérért az utolsó cseppig kiszitták, úgy hogy mire az asszonyra ráakadtak, már halott volt.

*
× Csak? Egy pinczér csattanós válasz száról emlékezik meg egy német folyóirat. Kasszelben reggeli három órakor érkezett meg a gyorsvonat, amelynek egyik elsőszályú kocsijából egy elő kelő külsejű ur szállt ki és belépőn a vasuti vendéglő éttermébe, ételért kért. A pinczér azonnal hozott egyet, és mielőtt a vendég ezt tanulmányozta, másokat szolgált ki. De az étlapon írottak úgy látszik, nem voltak a vendég ínyéré és ezért megkérte a pinczért hogy valami mást ajánljon. A pinczér látván, hogy előkelő úrral van dolga, elősorolt különféle csomagokat és különlegességeket. A mikor a végére ért: hogy ez van, az van, a vendég megvetően csak ennyit jegyzet meg:

— Csak?

A pinczér, aki kissé csodálkozott e kérdésre, így felelt:

— Engedelmet kérek, nagyságos ur, de én már sok előkelő urat szolgáltam ki és az mind meg volt elégedve a mi ételeinkel, tehát ön is megelégedhetik.

Az idegen erre ezt kérdezte:

— Hát tudja e egyáltalában, hogy én ki vagyok?

— Nem. — válaszolt a pinczér.

— Noa, én a bolgár fejedelem vagyok!

— Csak? — hangzott a pinczér felelete.

Képzeltető, micsoda arczot vágott ehhez Kóburg Mándor.

CSARNOK.

Az uzorás leánya.

— Regény két kötetben, —

Írta: Vitkay Zoltán.

— Első kötet. —

41.

XX.

Gonoszlelkű jóakarók.

— Mindent elhiszek, de most már ugy sem változtatunk a dolgon. Engedje meg, asszonyom, hogy eltávozzam.

— Sajnálom, ha jó érzésből fakadt felfedezéseimet úgy félremagyarázza.

— De mi ok indítja önt arra, hogy magánügyeim után tudakozódjék? — kérde Amanda éles hangon.

— Nem gyanítaná?

— Nem én! . . . Sohasem láttam önt s nem értem eljárását.

— Mondtam már, hogy a gróf engem szeretett.

— Hát miért nem lett nejevé?

— Akkor nem lehetett, de most már lehet.

— Ön? Férjemnek?

— Eh, hiszen nem férje, hanem testvéreje.

— De férjem! . . . Arról nem tud senki!

— Tudok én s ez elég!

— Hát mit akar?

— Akarom, hogy ön hagyja el Hedry grófot; indítson ellene válópert, hogy engem vehessen nőül.

— Hát tegye, amit akar, de azt bizonyosra veheti, hogy Hedry gróf soha nem fogja önt nőül venni.

Felállott s távozni akart.

Célia szerencséjére éppen akkor lépett be Koracs báró.

A két nő gyűlöletteljes tekintetéből rögtön átlátta a helyzetet.

— Maradjon, asszonyom! — kérlette Amandát.

— Nem, nem maradok perczig sem e helyen, sértéseket kell tünnöm.

— Megyek Hedry grófhhoz s majd ő lesz számol önökkel.

— Velünk? S miért?

— Onnel a miért erényemet rutul meg-rabolta, e nővel meg azért, hogy becsületében sértegette.

Koracs báró kívülről tekintett a távozni akaróra.

A büszke tekintetű Amanda bódítóan szép volt e perczen.

— Mit beszél ön, asszonyom? — hebegte a szavakat. — Ön félremagyarázza a jóakaratot.

— Köszönöm a jóakarataikat, de nem kérek többé belőle. Önök hamis irat útján akarják feldulni házassági frigyemet. Ez nem fog önöknek sikerülni.

— Az a levél nem hamisított.

— Ki bizonyítja be?

— Kérdezze meg a váthi uradalom kasznárját.

— Hát hogyan került önökhöz. Elrabolták ugy e? — mondá Amanda gúnyosan.

Koracs bárót nem hagyta el hidegvére.

— Ön asszonyom nagyon fel van indulva. Nővérem talán emlegette ön előtt a multat? . . . Bocsásson meg neki s vegye komolyan a helyzetet. Volt már szerencsém mondani, hogy önt Reicher bankár áldozatul vetette Hedry grófnak.

— Hol szerezték a levelet, arra feleljen? — mondá Amanda a fölérny érzéssel.

28 1901
280/5. lap a hűg.
bol

— Mit érdekelheti az önt? Elég, ha bir tokunkban van. Ne tegye ki magát annak, hogy valamely lapban közreadjam.

— Hát csak adja!... Hedry gróf majd leszámol önökkel.

— Alig ha lesz ideje arra, mert most éppen őt számoltatják.

— Mit beszél?

— Az igazat. Hedry gróf el van fogva. Amanda szívéhez kapott e szavakra.

— Elfogva? S miért?

— Bebizonyult reá, hogy ő gyilkolta meg Reichert kankárt. Ott találták törét a holttest mellett. És most, ha úgy tetszik, asszonyom, menjen és védelmezze becsületét atyja gyilkosa előtt.

Amanda éleset sikoltott s megsemmisülten rogyott össze.

**XXI.
Elitőve.**

Hedry gróf álmatlan éjet töltött a magánzárákában, hova becsukva lett.

Bár teljesen ártatlannak érezte magát, mindazáltal az izgatottság nem hagyta nyugodni s elkergette szeméről az álmot.

Nem tudta elgondolni, hogy miért fogták el őt.

Emléke minden rejtekét felkutatta, de sehoh sem talált oly okra, mely elfogatását igazolhatná.

Nagymérvű könyelműség volt nála s természete inkább hajlott az optimizmusra, hanem most mégis nagyon le volt vevve.

Céliát gyanúsította elfogatásával, ki gyűlölettel telve — pellengére igyekszik állítani.

Dühöngött mérgében s alig várta a virradatát.

Végre — úgy kilencz óra körül — felnyitott czellája ajtaja s őt lépett be.

— Mit akar maga? — rivalt rá Hedry gróf.

— Parancsom van, hogy gróf urat a vizsgálóbíró ur elé kísérem.

— Hát csak menjünk, barátom. Legálább tudni fogom; miért követték el e méltatlanságot.

A vizsgálóbíró összegyűjtött minden — a vallatás eredményét — biztosító anyagot s készen várta áldozatát.

Midőn a gróf belépett, fagyos, komor arca még jobban elhidegült s utálat kifejezésével tekintett a belépőre.

Azután asztalához ült s engedte, hogy a gróf állva maradjon.

Szigoru bíró volt, ki sokat tartott a szabályokra.

(Folyt. köv.)

Helyi piaci árak

— A vásárfelügyelőség jelentése. —
Az 1901. év július hó 29—30 án, megtartott heti vásárok:

Buza	— 14 kor.	60 fill.	— 14 kor.	40 fill.
Kétszer.	— 12 »	80 »	— 12 »	60 »
Rozs	— 12 »	40 »	— 12 »	20 »
Árpa	— 10 »	80 »	— 10 »	60 »
Zab	— 13 »	20 »	— 13 »	— »
Tengeri	— 11 »	20 »	— 11 »	— »
Köles	— »	— »	— »	— »
Szalonna sós	100 kg.	94 kor.	» 96 kor.	
» » uj	» »	80 »	» 82 »	
Háj	» »	96 »	» 100 »	
Zsir	» »	104 »	» 112 »	
Kihasított sertés	» »	— »	» — »	
Sertés hus	» »	— »	» — »	
Széna	— 100 kg.	4 kor.	80 fill.	4 k. 60
» II. rendű	» 3 »	80 »	» 3 »	60 »
Ló feihajtatott	— — —	— — —	— 870 drb	
Elkelt	— — —	— — —	» 500 »	
Szarvasmarha felh.	— — —	— — —	» 780 »	
Elkelt	— — —	— — —	» 450 »	
Sertés felhajtattott	— — —	— — —	» 1840 »	
Elkelt	— — —	— — —	» 1029 »	

Vasuti menetrend

Érvényes 1901. Május hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)		V o n a t		E r k e z i k	
Debreczenből indul					
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonal	1.28	délután	
P.-Ladány	7.10 este	Személyvonal	9.43	este	
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonal	1.50	délután	
Budapest	12.36 délután	Személyvonal	8.10	este	
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonal	5.45	reggel	
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonal	9.40	este	
P.-Ladány	3.37 "	Tv. sz. sz.	5.34	délután	
Debreczen—M.-Sziget					
Királyhaza	5.10 reggel	Személyvonal	2.08	délután	
M.-Sziget	2.56 reggel	Személyvonal	9.48	délelőtt	
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonal	10.50	éjjel	
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonal	4.56	délután	
Szatmár-Németi.	7.58 este	Tv. sz. sz.	12.03	éjjel	
Szatmár-Németi	6.46 este	Gyorsvonal	8.50	este	
Debreczen—Szerencs					
Szerencs	8.22 reggel	Személyvonal	11.21	délelőtt	
Szerencs	4.01 délután	"	7.03	este	
Szerencs	6.58 este	"	10.43	éjjel	
Debreczen—Füzes-Abony					
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonal	10.24	délelőtt	
Tisza-Füred	4.21 délután	"	7.56	este	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes					
N.-Léta—Vértes	9.35 reggel	Vegyesvonal	11.16	délelőtt	
N.-Léta—Vértes	4.31 délután	"	6.18	délután	
Debreczen—Tisza-Lök					
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonal	9.17	délelőtt	
"	4.06 délután	"	7.29	este	
H.-Nánásig	11.20 déli	"	1.18	délután	

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		V o n a t		I n d u l o n n a n	
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz.	6.08	reggel	
P.-Ladány	5.03 reggel	Személyvonal	4.00	reggel	
Budapest	3.36 délután	Személyvonal	9.15	délelőtt	
Budapest	6.26 este	Gyorsvonal	1.55	délután	
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonal	7.05	este	
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonal	6.50	reggel	
M.-Sziget—Debreczen					
Szatmár-Németi.	8.46 reggel	Gyorsvonal	6.42	reggel	
Szatmár-Németi.	7.32 reggel	Személyvonal	3.45	reggel	
M.-Sziget.	12.16 délután	Személyvonal	6.—	reggel	
Szatmár-Németi.	6.45 este	Személyvonal	2.47	délután	
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonal	11.35	délelőtt	
M.-Sziget	10.12 éjjel	Személyvonal	3.39	délután	
Szerencs—Debreczen					
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonal	5.—	reggel	
Szerencs	12.07 délután	Személyvonal	9.03	délelőtt	
Szerencs	7.53 este	Személyvonal	5.10	délután	
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen					
N.-Léta—Vértes	7.18 reggel	Vegyesvonal	5.25	reggel	
N.-Léta—Vértes	3.13 délután	"	1.05	délután	
Tisza-Lök—Debreczen					
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonal	5.06	reggel	
Tisza Lök	6.35 este	"	2.35	délután	
H.-Nánásig	3.30 délután	"	1.30	délután	
Füzes-Abony—Debreczen					
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonal	4.18	reggel	
Füzes-Abony	5.45 délután	"	11.35	délelőtt	

Eladó ház,

Kossuth u. 42 sz. a. új emeletes ház jutányos áron eladó, esetleg egy kisebb ház vagy földbirtokkal elcserélhető.

Paratlan a THYMOL fog por.

THYMOL

a legkellame-
sebb fogtisztítószor, üdít
frissít.

THYMOL

ártalmatlan
septikus, meg-
szünteti a fog-
fájást.

THYMOL

tárv nyesen vé-
dett HAZAI
gyártmány.

THYMOL

feheríti szeplő
és konserválja
a fogakat.

THYMOL

uten igen
célszerű
különböztetni

THYMOL

főként min-
den más fogtisztítószert.

1 tubus 10 fillér. — Kapható mindenütt.
Egyedüli készítő és főszékhelyi raktár:
SAVOLY illatszergyára
gőzterőre berendezett hygien, kozmet laboratorium,
magy. elsőrendű finom pipere-mappangyár
Budapest, VII. Damjanich utca 28.
Gyári raktár és fiókület, Temesvárott.
Főraktár: Debreczenben Kálnai Lipót,
Fisch testvérek, Tóth Kálmán fűszerkereskedő,
Rickl József Zelmec fűszerkereskedő,
Váray József fűszerkereskedő, Békés Lajos
dívalkereskedő, Leindenfrost Gy. fűszerkereskedő,
Szabó Zsigmond fűszerkereskedő.

Tarcsa gyógyfürdő Vasvármegyében.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vasláp fürdők. Kellemes, hűvös égalj; a kényelem minden igényeinek megfelelő olesó lakások; villamvilágítás, két jó vendéglő, gyógyszerár. naponta kétszer zene; szép kirándulások. A női szervek bántalmái, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 26-tól szeptember 20-ig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdő orvos dr. Rhorer Aladár t. m. főorvos. Tarcsai Károly forrás különösen mint óvszer járvány esetén ivóvízül ajánlható. Megrendelések olyan városokból, hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgatósághoz Tarcsára és Budapesten Edeksuty L. cs. és cs. kir. udvari szállítóhoz intézendők. Posta és távirtelezés helyben. Vasúti állomás Felső Eőr, a Szombathely-Pinka fői vonalon, honnan a 30 percznyire (5.6 klmt.) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér és társaskocsik (omnibusok) tartják fenn; egy négyülékes bérkocsi ára 4 korona 50 fillér, társaskocsin egy hely 80 fillér. Jegyek válthatók a vasúti kalauznál Szombathely és Felső Eőr között.

50 évi siker!

Eszéki
ARCZKENŐCS

és eszéki

„Szalvator-Szappan,

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C. „SZALVATOR”
gyógytárától

Eszéken, felsőváros:

1 tégely eszéki arczkenőcs ára 70 fill. és 1 kor.
1 dab. Szalvator-szappan „ 1 korona
1 tégely kézi paszta „ 20 fill.
Lyon rizspor kis doboz 1 kor., nagy doboz 2 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészek
től és megfelelnek tökéletesen a 71.012. száma B.
m. rendeletnek.

Főraktár: BUDAPESTEN:

Török József

gyógyszerész

VI., Király-utca 12, és Andrásy ut 29.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármilyen folt az arcán, az használja a teljesen ártalmatlan Rozsnyay fele világhírű

erail-arczkenőcsöt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és üdévé teszi. Egy tégely ára 1.40 fill., Egy kis tégely ára 70 fill. Serail-szappan egy drb. 70 fill., Serail-hőlgyper egy doboz 1.40 fill. Kétüv és valódi Epe-szappan egy drb. 80 fill.

A t. ez. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az ruadi szabadságszobrot ábrázolja.

Kapható: Rozsnyay Mátyás gyógytárában Arad Szabadságt.

Idegesség,

verszegényesség

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat Rozsnyay

Vasaschinabora,

mely saját termésű ménesi édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felül mul. Egy üveg ára 2 kor. 10 fill. 6 üveg franco küldve 12 kor. 12 fill.

valamint minden magyarországi gyógyszerárba.

„Zacherlin”

mint felülmulhatatlan csakis a Zacherlin féregpor használható.

„Vásároljon ön csak üvegekben“

Debreczenben Békés Emil Bán László Csanak József, Csicsó Lajos, Czeglédi, Józsefné, Csillag József Deutsch Lajos, Félegyházy János, Franciscs és Jóna Fricsek, Ganofszy Lajos, Geréby F., Göcsey I. Havas József, Hirsch F., Klein Bernát, Kohn Simon, Komay Lajos Kohn Henrik Kondor J. és fia Kontsek Géza, Kovács Mihály, Leidenfrost Armin Lusztig K., Mayer József, Parti Ferencz indenfeld J. Jenő, Kiss Géza Rickl József, ifj. Kósa Lajos, Rozenfeld R., Rosenthal Daniel, Rosenthal Sándor, Róth Antal, Róth Ernő, Szabó Zsigmond, Szentkirályi-Tivadar, Térey József, Tóth Kálmán, Váray József Váray János, Jánosy Béla. Neumann Weisz, Kornhoffer József, BorotnyóUffalu: Ifj. Weiszberger Ignác. ErMihályfalva: Grosz Hermann, Lévy Vincze, Polák Mórítz, H. Szörny: Gemünbeck József HajduSzoboszló Körner Béla. Tisza Fűred: Schön Jakab Weiszmann József.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imrénél.